

מידות עשרוניות

התלמיד ישתמש במידות עשרוניות ויבצע מעברים בין מידות שונות.

ד. מידות עשרוניות (4 שעות) עמ' 128 - 129

- מעבר בין יחידות אורך שונות
- מעבר בין יחידות משקל שונות
- מעבר בין יחידות כסף שונות
- מעבר בין יחידות שטח שונות
- מעבר בין יחידות נפח שונות
- מעבר בין סמ"ק (מ"ל) לדצמ"ק (ליטר) ולמ"ק

ציוני דרך ודוגמאות למשימות ברמות קושי שונות	הבהרות
<p style="text-align: center;">מושגים ומיומנויות</p> <p>1. התלמיד ימיר מטרים לסנטימטרים ולמילימטרים ולהפך וכן קילומטרים למטרים ולסנטימטרים ולהפך.</p> <p style="text-align: center;">דוגמה:</p> <p>- הביעו במ"מ 1.2 מ'. - הביעו 125 ס"מ במטרים. - כמה סנטימטרים בקילומטר?</p> <p>2. התלמיד ישווה בין מידות אורך הנתונות ביחידות מידה שונות.</p> <p style="text-align: center;">דוגמה:</p> <p>מה גדול יותר, קטע באורך 47 ס"מ או קטע באורך 0.5 מ'?</p> <p style="text-align: center;">יישום</p> <p>התלמיד יפתור שאלות מציאותיות הכוללות המרה של יחידות ואומדן אורכים.</p> <p style="text-align: center;">דוגמאות:</p> <p>א. מדדו את אורך העיפרון שלכם ורשמו את אורכו במטרים ובס"מ. ב. המרחק מביתו של דן לבית הספר הוא 0.8 קילומטר. המרחק מביתה של יערה לבית הספר הוא 750 מטר. מי גר קרוב יותר לבית הספר? ג. יורם הולך 100 מ' בדקה. - בכמה זמן יעבור 2 ק"מ, אם הלך באותה מהירות קבועה?</p>	<p style="text-align: center;">ד. מידות עשרוניות</p> <p>הערה: יש גם מידות לא עשרוניות: המידות למדידת זמן או המידות למדידת זווית וכו'.</p> <ul style="list-style-type: none"> • נזכיר: מידה מורכבת ממספר ומיחידת מידה. <p>- מעבר בין יחידות אורך שונות</p> <ul style="list-style-type: none"> • יש לעמוד על היחס ההפוך בין גודל היחידה לבין מספר היחידות המבטאות גודל נתון. כלומר: אם מודדים ביחידה הגדולה פי 100 מיחידה נתונה, מספר היחידות המבטא את המידה יקטן פי 100. • את כל הנושאים הכלולים בהמרות ניתן להציג בעזרת המושג יחס.

- האם יורם יכול ללכת 5 ק"מ בחצי שעה?

תובנה

התלמיד יאמוד אורכים.

דוגמאות:

- א. השלימו: אורך מחברת 200 ____, אורך החדר 700 ____, המרחק מהבית לספרייה ____.
- ב. יעל רשמה מידה מסוימת בס"מ, המירה אותה למטרים ומצאה שהמידה קטנה במעט ממטר אחד. מה יכולה להיות המידה שיעל המירה? כתבו שלוש אפשרויות מתאימות.
- ג. אורך התורן של הדגל 475 ס"מ. מהו בערך אורכו במטרים?

מושגים ומיומנויות

1. התלמיד ימיר טונות לקילוגרמים ולהפך, וכן קילוגרמים לגרמים ולהפך.

דוגמה:

השלימו: 2 טון = ____ ק"ג

6.1 ק"ג = ____ גר'

2. התלמיד ישווה בין מידות משקל הנתונות ביחידות מידה שונות.

דוגמה:

א. סמנו <, >, =

2.5 טון _____ 350 ק"ג

יישום

התלמיד יפתור שאלות מציאותיות הכוללות המרה של יחידות.

דוגמאות:

- א. רציתי לקנות $\frac{1}{2}$ ק"ג קקאו, אבל בחנות היו רק חבילות של 100 גר' קקאו. כמה חבילות קקאו עלי לקנות?
- ב. אנשי המושב קטפו מלפפונים ופלפלים. הם קטפו 1.5 טון מלפפונים ו-1,650 ק"ג פלפלים מאיזה ירק קטפו משקל גדול יותר?
- ג. מה חסכוני יותר: 750 גר' קורנפלקס במחיר 12 ₪ או-0.5 ק"ג קורנפלקס במחיר 9 שקלים ו-50 אג?

תובנה

התלמיד יאמוד משקל.

- מעבר בין יחידות משקל שונות

דוגמאות:

- א. בצד אחד של הנדנדה יושבים ילד ואפרוח. משקל הילד 22 ק"ג ומשקל האפרוח 200 גרם. בצד השני יושב ילד שמשקלו 21 ק"ג ותרנגולת. הנדנדה מאוזנת מהו משקלה של התרנגולת?
- ב. מה כבד יותר 1 ק"ג ברזל או 1,000 גרם נוצות?
- ג. אריזת סוכריות של 800 גרם עולה 4.5 שקלים. אריזת אותן סוכריות של 250 גרם עולה 1.40 שקלים. אם רוצים לקנות סוכריות למסיבה, באיזה סוג אריזה כדאי לבחור?

מושגים ומיומנויות

התלמיד ימיר שקלים לאגורות ולהיפך.

יישום

התלמיד ימיר שקלים לאגורות ולהיפך בהקשרים מציאותיים.

דוגמאות:

- א. מחיר מעטפה 70 אגורות, מחיר בול למשלוח מכתב בארץ 2.6 ₪. כמה שקלים יעלו מעטפה ובול למשלוח מכתב בארץ?
- ב. רונן קנה מחברת, הוא נתן מטבע של 10 ₪ וקיבל עודף 7 מטבעות של 10 אגורות. כמה שקלים עלתה המחברת?
- ג. ענת מעוניינת להחליף את מכשיר הטלפון הנייד שברשותה. היא ערכה סקר שוק במספר חברות: בחברה אחת משלמים מחיר קבוע של 29.9 ₪ לחודש, מחיר דקת שיחה 47 אגורות. בחברה שנייה משלמים 34.5 ₪ לחודש, מחיר דקת שיחה 35 אגורות. ענת מדברת בחודש 100 דקות באיזה חברה כדאי לה להזמין מכשיר נייד על מנת שהעלות החודשית תהיה הכי נמוכה?

מושגים ומיומנויות

1. התלמיד ימיר סמ"ר למ"ר ולהפך.
2. התלמיד ישווה בין מידות שטח הנתונות ביחידות מידה שונות.

דוגמה:

איזה שטח גדול יותר: 2 מ"ר או 15,000 סמ"ר?

יישום

התלמיד יפתור שאלות מציאותיות הכוללות המרה של יחידות.

דוגמאות:

- א. רשמו שתי אפשרויות לממדים בסנטימטרים של שטיח מלבני ששטחו 1.5 מ"ר.

- מעבר בין יחידות כסף שונות

- מעבר בין יחידות שטח שונות

- היחס בין יחידות שטח שונה מן היחס בין יחידות האורך המתאימות: במטר יש 100 ס"מ, אך במ"ר יש 10,000 סמ"ר (100X100). מכאן נובע, למשל, כי 3 מ"ר הם 30,000 סמ"ר.

ב. כמה מרצפות של $20 \text{ ס"מ} \times 20 \text{ ס"מ}$ דרושות לריצוף חדר שממדיו

3.6 מ' $\times$ 4 מ' ?

ג. לריצוף חדר מלבני באריחים של $20 \text{ ס"מ} \times 20 \text{ ס"מ}$ השתמשו ב-180 אריחים.

בכמה אריחים היו משתמשים אם גודל כל אריח היה 0.3 מ' $\times$ 0.3 מ' ?

מושגים ומיומנויות

התלמיד ימיר סמ"ק (מ"ל) לדצמ"ק (ליטר)

דוגמה:

כמה סמ"ק ב-3 ליטרים?

יישום

התלמיד יפתור שאלות מציאותיות הכוללות המרה של יחידות נפח.

דוגמאות:

א. באיזה מיכל כמות חלב גדולה יותר: בקרטון המכיל 1,000 סמ"ק. או בבקבוק

המכיל $\frac{3}{4}$ ליטר?

ב. בבקבוק קולה יש $1\frac{1}{2}$ ליטר. למסיבה הכנתי כוסות שכל אחת מהן מכילה 250

סמ"ק כמה כוסות קולה אפשר למלא מבקבוק קולה אחד?

ג. מה חסכוני יותר: בקבוק מיץ של 2 ליטר במחיר 5 ₪, בקבוק מיץ של $1\frac{1}{2}$

ליטר במחיר 3.5 ₪, או פחית מיץ של 300 סמ"ק במחיר של 2 ₪?

- מעבר בין יחידות נפח שונות: מעבר בין סמ"ק (מ"ל) לדצמ"ק (ליטר) ולמ"ק

- היחס בין יחידות נפח שונה מן היחס בין יחידות האורך המתאימות:
בדצימטר יש 10 ס"מ אך בדצמ"ק (ליטר) יש 1,000 סמ"ק $(10 \times 10 \times 10)$. מכאן נובע, למשל, כי 2 ליטר הם 2,000 סמ"ק.